

Σ. Λάμπρος, «Ταβουλλαρικόν γράμμα τοῦ ΙΔ' αἰῶνος», *ΔΙΕΞΕ* 5/17 (1896), σ. 159-160.

1γ

1327-1449. Νοταριακές πράξεις. Γένοβα, Χάνδακας, Χίος.

Angeliki Laiou, «The Greek merchant of the Palaeologan period: a collective portrait», *Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 57 (1982), σ. 123-124, αρ. 1, 4.

2

1355. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Παλάτια (Μίλητος, Μ. Ασία).

Μ. Μανούσας, «Ἡ πρώτη ἐμπορικὴ παροικία τῶν Βενετῶν στὰ Παλάτια (Μίλητο) τῆς Μ. Ἀσίας», *ΔΧΑΕ* 3 (1962-1963), σ. 234-235.

ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΖΕΥΓΟΥΣ ΔΟΥΛΩΝ ΠΡΟΜΙΖΕΤΑΙ ΑΙΤΙΟΜΕΡΩΣ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
1355, 27 Ιανουαρίου

«... Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ ἀμήν. ἐγὼ γαλινοστὴν τριακοσιοστὴν πεντικοστὴν πέμπτω ἀπὸ τῆς τεσσαρόκου οἰκονομίας, ἡμεῖς Βλαζέσκω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ μισερ Φρατζέσκο Βλάγκω εἰς τὰ Παλάτια. Ἐγὼ Γεώργιος ὁ Ἀθηναῖος ἀπαράσκει εἰς τὸν Ἀντώνιον τὸν Μαντέλλον τὸν δούλον μου, ὃν ὠνησάμην ἐξ οὐδεῖον πόλεως καὶ ἀναλωμάτων, τὸν Γεώργιον τὸν Τρούλλον τὸν ἀπ' Ἀθήνας μετὰ καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ ἑνὸς ὀνομασμένης, εἰς φλωρία τεσσαρακονταεξ. καὶ ποιῶ συμφωνίαν μεταυτοῦ. Κατέδωκα παλὰ ἡγάλωσα διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν καὶ ἐξ ἐκείνων ἀφῆκα διὰ τὴν ψυχὴν μου ὡς ἵνα δουλεύσει τὸ ἀνδρόγινον τὸ εἰρημένον τὸν ἄνωθεν τὸν Μαντέλλον χρόνους πέντε. Καὶ μετὰ τούτους τοὺς πέντε χρόνους νὰ ἐπιδίδει ὁ εἰρημένος Γεώργιος ὁ Τρούλλος εἰς τὸν εἰρημένον Ἀντώνιον τὸν Μαντέλλον φλωρία τριάκοντα, τὰ δεκαεξ νὰ τῆς τα χαρίζειν εἰς γὰρ τεσσαράκονταεξ ὠνησάμην αὐτοῦς. Εἰ δὲ καὶ ἔλθῃ ἀπὸ τὸν τόπον του κανεὶς ἄνθρωπος ἢ ἀπάλλοθεν, νὰ τὸν δώσουν καρτζία νὰ εὐγεῖ ἢ αὐτὸς νὰ δίδῃ ὅσάν εὐρεῖ τὰ φλωρία τῆς ὅλλης τιμῆς τὰ τεσσαράκονταεξ νὰ ἔναι ἐλεύθερος. καὶ ὥσον ἂν δουλεύσει αὐτοῦ, νὰ ἔναι ἡ δούλευσις προῖκα καὶ νὰ μηδὲν ἀπετεῖ τίποτις χάρις τοῦ κόπου του. Τὸ δὲ παιδίον τοῦ Γεωργίου τοῦ Τρούλλου ἐλευθέρωσα ἐγὼ καὶ ἔστιν ἔξω ἀπὸ τὴν παρούσαν συμφωνίαν εἰς πάσαν ὀρεξιν καὶ θέλησιν αὐτοῦ ὡς ἐλεύθερον καὶ ἀκαταδούλωτον καὶ οὐδὲ ὁ εἰρημένος κὺρ Ἀντόνιος ἔχει εἰς αὐτὸν τὴν τυχούσαν ἐξουσίαν καὶ ἐτοῦτον ἐγένετο μετ' ὅλην ὀρεξιν καὶ θέλησιν τοῦ κὺρ Ἀντονίου του τε Μανδέλω. ἐπὶ παρουσία τῶν κεκλημένων ἀξιοπίστων μαρτύρων τοῦ τε μισερ Φρατζέσκο Βλάγκω καὶ κὺρ Γαβρηήλ Λόνγκω καὶ Μάρκω τῶν παρατυχόντων καὶ ἀσφαλισάντων ταῖς οἰκείαις ὑπογραφαῖς συνάμα τοῦ κὺρ Μιχελετω Ακαρδω καὶ τοῦ γεγραφώτος ταύτην Μιχαήλ τοῦ Μοσχοπούλου.

Io Francesco Blanco testemio clamadho de questo soura scripto.

Ἐγὼ Γαβριήλ ὁ Λόνγγος ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι μάρτυρας παρακαλετὸς εἰς τὴν ἄνωθεν δι-
λουμένην γραφήν.

Ἐγὼ Μάρκος ὁ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. *Ego Michael Acardo testis suprascripst rogatus ...*».

2α

1357-1428. Διοικητικά και ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Αθήνα, Κεφαλονιά.

Φ. Γ ρ η γ ο ρ ό β ι ο ς (μετάφρ. Σ. Λάμπρος), *Ιστορία τῆς πόλεως Ἀθηνῶν*, τ. 2, Ἀθῆναι 1904, σ. 738-742, σ. 744-746.

3

1359. Ειδικό πληρεξούσιο. Μυλοπόταμος (Κρήτη).

E. Gerland, *Das Archiv des Herzogs von Kandia im königl. Staatsarchiv zu Venedig*, Strassburg 1899, σ. 70-71, αρ. 4. (= C. Mertzios, «Un mandat du XIVe siècle en grec vulgaire», *Byzantinische Forschungen* 2 (1967), σ. 266-268).

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ
ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΥ

1359. 10 Ιουλίου

Ἐκ ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐγείρει ἀπὸ τῆς ἐναύρακον οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ δεκάτῃ, ἑνδικτιῶνος δωδεκάτης. ἐν τῷ καστελίῳ τοῦ Μυλοποταμοῦ ἐν τῇ νήσῳ Κρήτης.

Προτρεπόμενος προτρέπομαι καγὼ Μαθαῖος ὁ Καλλιέργη υἱὸς ἐκείνου τοῦ εὐγενεστάτου κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Καλλιέργη, κατοικοῦμενος εἰς τὴν τούρμαν τοῦ Μυλοποταμοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ Ἀρίου, προσὲ κύρ Γεώργιον τὸν Καλλιέργην τὸν ἀδελφόν μου, κατοικοῦμενον εἰς τὴν εἰρημένην τούρμαν ἐν τῷ χωρίῳ τοὺς Ἡβδωνήτας, καὶ λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν μέχρι εἰς χρόνον ἕναν τὸν πρώην ἐρχόμενον διὰ ἔμην καὶ διὰ ἔμὸν ὄνομα πληρεστάτη δύναμι καὶ ἐξουσίαν να ἔχεις ἐν τῷ περιέχῳ κάστρου Χάνδακος νήσου Κρήτης ἐρευνᾶν, ἀναγηρεύειν, εξετρέχειν, ἐγκαλεῖν, ἀβοκατεύειν καὶ ἐντρατίτε ἐπέρνειν, διαδικαζέσθην καὶ ἀποκρινέσθην, νόμον αἰτεῖν καὶ κουμесиὸν ποιεῖν καὶ ἀποφάσεις ἀκούειν καὶ αὐτὰς τελεῖν, εἰς τελειώμαν πληρωμάτων ἐγλυτόνειν, διαφεντεύειν, περιορίζειν, σκομίζειν, φυλακίζειν καὶ ἀποφυλακίζειν, λαμβάνειν καὶ ἀπολαμβάνειν ὅλα τὰ καλλὰ παρόντα καὶ μέλλοντα καὶ πασέους μου χρεωφελέτας καὶ οἰκοπαροίκους, ὅπου δ' ἂν καὶ ἐκείνους ἢ ἐκεῖνα εἰρης, σῆμά τινος ἦτεῖν, διὰ ἐγράφου καὶ ἐκὸς ἐγράφου, διὰ τὸ δικαστήριον καὶ ἐκτὸς δικαστηρίου, ἔμπροσθεν δουκὸς καὶ τῆς βουλῆς του καὶ ἄλῶν πασῶν ἐξουσιῶν τοῦ περιέχοντος τοῦ Χάνδακος, ἔγραφα καὶ ἔγραφον ὁμολογήσεων, ἀμφιερώσεων παρακαλεῖν, ποιεῖν καὶ τελειώνειν καὶ πάσαν ἄλλην ἀναγκείαν χρειάν ποιεῖν ὡς ἐμὲ αὐτὸν, καὶ ἐὰν κάμνη χρειάν, ὅρκος ὁμόσαι ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν μου ὡς ἐμὲν αὐτὸν. ὅτι δὲ ποιήσεις διὰ τὴν ἐξουσίαν τῆς αὐτῆς προτροπῆς, νὰ ἔχη τὸ βέβαιον καὶ ἀπαράθραυστον. ἐὰν οὖν βουληθῶ κινηθῆναι εἰς ἐναντίωσιν τοῦ ἠθέλες κάμειν περὶ τῆς ἄνωθεν ἐξουσίας, καὶ οὐ

